

[

RAPORT PRIVIND SITUAȚIA OBSERVATĂ DE CLINICA JURIDICĂ MOBILĂ ÎN ASOCIAȚIA SPERANȚA PENTRU OCROTIREA BOLNAVILOR CU SIDA DIN JUDEȚUL CONSTANȚA, MIHAIL KOGĂLNICEANU JUDEȚUL CONSTANȚA

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE, 2014

Raport realizat în cadrul proiectului „SOS: ONG-urile din România, împreună pentru drepturile persoanelor cu dizabilități mintale închise în instituții” implementat de Centrul de Resurse Juridice și co-finanțat printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă.
Acest raport nu reflectă neapărat poziția oficială a guvernului elvețian. Responsabilitatea pentru conținutul acestuia este asumată în întregime de Centrul de Resurse Juridice.

A. INFORMAȚII GENERALE

A1	Membrii echipei de monitorizare	Florentina Vîrtej, jurist, Mugur Frățilă, psiholog Ștefania Dascălu, voluntar Bianca Beu, voluntar Adela Vintilă, voluntar	
A2	Data monitorizării	22 noiembrie 2016	
A3	Intervalele orare în care a avut loc vizita (ziua 1 și ziua 2)	22 noiembrie 2016, interval orar 16.20 – 18.50	
A4	Județ, localitate	Județul Constanța, localitatea Mihail Kogălniceanu	
A5	Denumirea completă a instituției	Asociația Speranța pentru ocrotirea bolnavilor cu SIDA din județul Constanța - "Împreună de la începuturi până la adanci bătrâneți"	
A6	Adresa	Str. Primăverii, nr. 12	
A7	Șef/manager al instituției	Ioana Popescu, președinte consiliu director Asociația Speranța	
A8	Personalul prezent la data vizitei, cu care se discută	Președinte – Ioana Popescu Asistent social – Mariana Enache	
A9	Tipul instituției	Instituție de tip rezidențial, locuințe protejate pentru persoane cu infecție HIV Furnizor acreditat de servicii sociale - locuințe protejate pentru persoane cu nevoi speciale, Casa Ashitanoie-Luxemburg, Mihail Kogălniceanu	
A10	Capacitatea totală (nr. locuri)		
A11	Nr. locuri efectiv ocupate la data vizitei	12 persoane (dintre care, 4 transferate în luna august de la Asociația Endemica Holding 4 Life, Bragadiru)	
A12	Beneficiari în funcție de gen	M 5	F 7
A13	Beneficiari pe vârste	25 - 30 ani	
A14	Beneficiari per tip de dizabilitate	Toți rezidenții au infecție HIV	

		Dizabilități/afecțiuni asociate Schizofrenie: 6 Tulburare de comportament – 1 Deficit motor – 1 Fără dizabilitate - 1 (Persoanele transferate de la Enemedica Bragadiru nu au fost încă procesate statistic și nu sunt incluse în statistica menționată. Dosarele acestora nu ne-au fost puse la dispoziție explicându-se că este necesară aprobarea DGASPC Sector 3, București.)
A15	Surse de finanțare, inclusiv fonduri europene	Dr. Michio Tani si Fundatia “Act Against AIDS” din Tokyo, Japonia Fundatia Baylor Marea Neagra Fundatia “Hellef fir d’Kanner Bettemburg-Luxemburg” Contribuții ale rezidenților care nu au contract cu DGASPC (Costul serviciilor – 2372 (460 lei pensie invaliditate, 390 supliment hrană, 340 lei buget pentru alocație, 930 indemnizație însoțitor. Există contracte cu DGASPC pentru 9 rezidenți. Se discută posibilitatea creșterii valorii suplimentului de hrană).
	Alte informații Dr. Michio Tani și Fundația “Act Against AIDS” din Tokyo, Japonia, au pus în 1996-1997 bazele Casei Ashitanoie, în localitatea Mihail Kogalniceanu. În anul 2002, locuința construită cu sprijinul japonezilor s-a extins cu Casa Luxemburg, ridicată cu sprijinul Fundației “Hellef fir d’Kanner Bettemburg-Luxemburg”, funcționând și astăzi ca locuință protejată, o casă de tip familial pentru tineri seropozitivi (sursa: http://www.asperanta.ro/index.php?op=servicii) Atmosfera în centrul Asociației Speranța este una caldă și deschisă. Există o relație apropiată între rezidenți și între aceștia și personal. Înainte de realizarea transferului rezidenților de la Endemedica Bragadiru, centrul funcționa ca un centru deschis. Nefiind vorba despre rezidenți cu dizabilități grave și foarte grave, nu au existat probleme din partea rezidenților. Mai mult, aceștia sunt implicați în activitățile asociației, unii sunt membri în consiliul director, prestează activități la micro ferm asociației, ies în comunitate, se autogospodăresc, participă la cursuri de perfecționare. Monitorii CRJ au fost întâmpinați cu deschidere și profesionalism de doamna Ioana Popescu, președinta consiliului director al Asociației Speranța. Pe parcursul vizitei de monitorizare personalul unității a manifestat deschidere și a colaborat eficient și onest cu echipa CRJ.	

B. Contextul social al PERSOANELOR INSTITUȚIONALIZATE

Asociația oferă găzduire și asistență tinerilor infectați cu HIV. Tinerii provin fie din familii dezbinat, fie din familii care nu au posibilitatea/ nu doresc să le ofere îngrijire și tratament adecvat. De asemenea, există și tineri care sunt transferați și din alte centre și asociații (recent, 5 tineri au fost transferați în august 2016 de la Asociația „Endemedica Holding 4 Life”).

Procedura de acces în centrul Asociației Speranța: este transmisă către DGASPC Constanța o adresă în care asociația anunță disponibilitatea de locuri. DGASPC Constanța ia decizia de a transfera rezidenți în funcție de nevoile specifice ale acestora și costul serviciilor.

A existat cel puțin o persoană (acum decedată) care, după împlinirea vârstei de 18 ani, a rămas în centru, urmând studii superioare, devenind asistent social. A fost ulterior angajată și membru în consiliul director al asociației. Din declarațiile personalului reiese că, după ce părăsesc centrul, rezidenților li se asigura asistență de către personalul asociației în gasirea unei locuințe (chirie) și a unui loc de muncă. Majoritatea rezidenților prezenți în centru la momentul vizitei de monitorizare sunt tineri care au crescut în centrul asociației și au rămas în centru după împlinirea vârstei de 18 ani. Rezidenții prezenți în centru la data vizitei de monitorizare provin din Cernavodă, Sălaj, Sector 2 București, Sector 3 București.

Pentru fiecare rezident se întocmește un contract de servicii. DGASPC Constanța finanțează serviciile iar centrul transmite un raport lunar pentru copii sau un raport trimestrial pentru adulți. La solicitarea unei DGASCP de a primi rezidenți în centru Asociației Speranța, personalul asociației este informat cu privire la diagnostic și vârsta persoanelor ce urmează să ajungă în centru și se precizează costul ce va fi acoperit pentru fiecare rezident.

5 dintre rezidenții prezenți în centru la momentul vizitei de monitorizare provin de la Asociația Endemica Holding 4 Life, Bragadiru.

În ceea ce privește accesul la serviciile oferite de centru, orice persoană se poate interesa dacă există locuri disponibile și poate fi integrat în centru.

Instituționalizarea se face pe baza unui Contract de prestări servicii.

Notă: aspecte suplimentare și specifice cu privire la persoanele transferate de la Endemica Bragadiru se regăsesc în anexa *Note transferuri Bragadiru*

C. ACCES LA JUSTIȚIE, REPREZENTARE

Deciziile privind intervențiile medicale, exercitarea drepturilor sau alte aspecte asemănătoare se iau de către președintele asociației, prin delegare de către DGASPC Sector 3, București. Personalul centrului afirmă că acest fapt reprezintă un inconvenient, fiind mult mai eficient să poată lua deciziile împreună cu rezidenții.

Rezidenții care au contract cu DGASPC nu trebuie să plătească costurile îngrijirii, banii fiind viraji de DGASPC.

Două persoane sunt puse sub interdicție (DGASPC Sector 3 tutore), iar pentru alte două există procese pe rol pentru punere sub interdicție. Dosarele rezidenților puși sub interdicție nu ne-au fost puse la dispoziție, motivul prezentat fiind acela al reprezentării legale de către DGASPC Sector 3 București al acestor rezidenți.

Reprezentantul legal al rezidenților transferați de la Asociația Endemica Holding 4 Life, Bragadiru este DGASPC Sector 3 București. 3 rezidenți au pensie de invaliditate. Pentru 9 rezidenți sunt semnate contracte cu DGASPC. Până în august 2016 nu au existat rezidenți puși sub interdicție. Nu a fost cazul să ia în considerare scoaterea de sub interdicție.

Plângerile sunt adresate direct personalului centrului sau în registrul de plângeri (de ex. schimbarea meniului).

D. CONDIȚII DE VIAȚĂ ÎN INSTITUȚIE

Imobilul în care locuiesc tinerii este alcătuit din 2 clădiri/case conectate între ele, cu trecere din una în alta. Prima casă, Casa Ashitanoie, are doar parter și cuprinde 3 dormitoare cu câte 2/3 paturi de câte 1 persoană, 2 grupuri sanitare (fete, băieți), bucătărie dotată, sală de mese, cameră de zi și holul care face legătura cu cea de-a doua casă, Vila Luxemburg. Aceasta este organizată pe parter și un etaj. La parter se află o cameră a „mamelor sociale”, birou administrativ, grup sanitar și un hol. La etaj se află biroul asistentului social, 2 dormitoare, grup sanitar și un hol. Cele două clădiri au fost construite în ani diferiți, din sponsorizări diferite. Sala de mese este mobilată cu o masă lungă, scaune, TV, corpuri de mobilier cu vitrină. Camera de zi este dotată cu fotolii, colțar, birou, raft pentru cărți. Atmosfera este intimă, primitoare. Camerele dispun de iluminare naturală, sunt curate și îngrijite și sunt decorate cu fotografii ale rezidenților, desene și picturi pe sticlă realizate de rezidenți (de altfel astfel de decorațiuni există și pe holurile centrului și în alte încăperi). Fetele și băieții locuiesc în camere separate și în fiecare cameră există dulap

pentru haine (fiecare rezident dispune de propriile sale articole vestimentare). Conform declarațiile personalului, există apă caldă și caldură tot timpul.

În curte, în spatele clădirii aferente centrului, există o grădină de aprox. 3000 mp, care cuprinde o microfermă, 2 sere și o livadă. Conform declarațiilor personalului, în grădină și sere se cultivă legume, iar în micro fermă cresc păsări (găini, rațe), capre, porci. De asemenea, tot în grădină există și câțiva stupi de albine. De creșterea animalelor și cultivatul plantelor se ocupă rezidenții împreună cu personalul, foștii rezidenți care vin în vizită dar și voluntari din localitate. Necesarul de hrană al centrului este asigurat preponderent din aceste activități de autogospodărire.

Rezidentul A.I. locuiește în aceeași cameră cu rezidentul L.I., care este imobilizat la pat. Din declarațiile angajaților, rezidentul A.I. devine agresiv uneori. Personalul a fost întrebat dacă această situație nu constituie un risc pentru persoana imobilizată, răspunsul fiind că cei 2 rezidenți se cunosc, amândoi venind de la același centru (Asociația Endemica Holding 4 Life) și au o relație bună.

În ceea ce privește alimentația, de regulă, rezidente sunt cele care pregătesc masa. Odată cu venirea celor 5 rezidenți care au dizabilități psihice, personalul (mamele sociale) gătește pentru aceștia. Mâncarea se prepară în bucătăria unității din producția microfermei proprii.

E. SERVICII MEDICALE

Servicii medicale de care dispun rezidenții centrului Asociației Speranța:

- Servicii de urgență
- Psihiatrie
- Psihologie
- Medicină de familie
- Medic infecționist

Serviciile psihiatrice sunt asigurate la un centru din Constanța. În situații de urgență se apelează serviciul de urgență. Cu privire la rezidenții ce provin de la Endemica Bragadiru, există un raport din care reiese că un reprezentant al poliției i-a însoțit pe aceștia la spital, în ambulanță. Din declarațiile personalului reiese că există situații în care este necesară contenționarea chimică, într-un context medical și la recomandarea medicului psihiatru/neuropsihiatru. Nu este utilizată nicio metodă de contenționare fizică

Situația rezidentului A.I.: acesta doarme liniștit doar dacă este legat, însă personalul spune că refuză să-l lege de mâini și de picioare, fiind astfel obligat să-l supravegheze continuu (vezi și anexa *Note transferuri Bragadiru*). Obiectivul lor este să îl dezobișnuiască de acest obicei și au întreprins măsuri în această privință, apelând la specialiști.

Tratamente medicamentoase:

- Tratament antiretroviral: toți rezidenții;
- Tratament psihiatric: 8 dintre rezidenți (Policlinica nr.1 Constanța si Policlinica Romed).

Servicii externalizate – medic familie, contract cu Fundația Baylor Marea Neagră din Constanța pentru evaluare psihologică, vaccinări, servicii stomatologie, oftalmologie

În centru sunt implementate programe de reintegrare și reorientare – micro fermă (grădinărit, îngrijirea animalelor), atelier croitorie care contribuie semnificativ la reintegrarea rezidenților, programe de consiliere psihologică, instruire, informare socială, creativitate, curs menaj (gătit, spălat).

F. DREPTUL LA EDUCAȚIE ȘI FORMARE

Rezidenții Asociației Speranța urmează cursuri de specialitate. De exemplu, 4 din ei au urmat cursuri de grădinarit și unul cursuri de apicultură, pe care le pun în practică la micro-ferma asociației.

Au existat rezidenți care au urmat cursuri în învățământul superior. O rezidentă (decedată) a fost angajată asistent social în cadrul Asociației Speranța. Alta persoană urmează cursurile Facultății de Drept iar președinta Asociației Speranța ne-a comunicat ca aceasta persoană va prelua responsabilitatea după ce domnia sa va ieși în pensie.

G. VIAȚA ÎN COMUNITATE

Persoanele rezidente în centru primesc vizite de la foști rezidenți. De asemenea, aceștia pot părăsi oricând centrul (studii, cumpărături, plimbări etc), au relații (sociale/intime) în comunitate. Rezidenții adulți au fost recent (luna august a.c.) în tabără la Bușteni (informație preluată de pe pagina oficială de facebook a Asociației, unde există fotografii și impresii de la acest eveniment). Asociații și rezidenții acesteia participă la expoziții și târguri tematice unde sunt prezentate, oferite cadou diferite creații și decorațiuni realizate de rezidenții asociației sprijiniți de personalul acesteia.

Este relevant să subliniem faptul că există rezidenți care fac parte din Consiliul director al Asociației Speranța

H. PERSONALUL INSTITUȚIEI

Coordonator centru președinte, asistent medical	1
Asistent social studii superioare, 3 ore/zi	1
Psihlog program de 2/săptămână și ori de câte ori este nevoie	1
Asistent medical	1
Contabil	1
Medic de familie	1
Mamă socială	2
Îngrijitori 4 îngrijitoare (48h/48h, câte 2 pers pe tură	4

2 îngrijitoare (sunt și asistenți medicali) au permisiunea să administreze tratamentul

I. DECESE

În anul 2016 s-au înregistrat 2 decese

1). Rezidentul **B.** a decedat în iulie 2016 din cauza unui limfom Burkitt (venise în centru din București, Sectorul 4). A fost internat la spital (ORL) de urgență în urma unui epistaxis. Au fost efectuate și alte controale medicale ulterior acestui episod și, în cele din urmă, a fost internat la secția de boli contagioase a spitatului Constanța unde a fost îngrijit până la momentul decesului (16.07.2016).

2). Rezidenta **N.** (născută la 19 dec.1986) a locuit în centrul Asociației Speranța, a urmat cursurile unei facultăți și a fost asistent social pentru rezidenții din centru (colegii ei). Era căsătorită și angajată în cadrul asociației. Diagnostic: meningită, icter mecanic dar nu s-a făcut nici măcar o puncție. Personalul unității opinează că tratamentul administrat a declanșat reacții toxice ce au condus la decesul rezidentei. Testul de rezistență la medicamente antivirale nu a fost efectuat. Cu toate acestea, ulterior efectuării necropsiei, s-a stabilit meningita ca și cauză a decesului. Rezidenta a decedat la spitalul din Constanța la vârsta de 28 de ani, secția boli infecțioase. Centrul deține certificatul de deces al doamnei **N.**

Nu au existat decese înregistrate în centru. În astfel de situații, centrul Asociației Speranța preia toate demersurile pentru înmormântarea persoanei decedate.

J. VIAȚĂ PRIVATĂ ȘI DE FAMILIE

Rezidenții sunt susținuți și încurajați pentru a avea viață de cuplu. Două dintre persoanele rezidente în centrul Asociației Speranța s-au căsătorit împreună și s-au mutat în oraș, într-o locuință cu chirie.

K. [această pagină se înmânează reprezentantului serviciului monitorizat]

VĂ MULȚUMIM PENTRU COOPERAREA DVS. ÎN CADRUL VIZITEI REALIZATE DE MONITORII CENTRULUI DE RESURSE JURIDICE!

Pentru orice întrebări, vă rugăm să contactați Centrul de Resurse Juridice:

Adresă: Str. Arcului nr. 19, Sector 2, București, 021032

Telefon: (+40) 21-212 06 90 | (+40) 21-212 05 20 | Fax: (+40) 21-212 05 19

E-mail: office@crj.ro | Web: www.crj.ro | Urmărește-ne pe: fb.com/CRJro

Vizita CRJ s-a realizat în baza Art. 33(3) a convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități:
Implementarea și monitorizarea națională (1) Potrivit sistemului lor de organizare, statele părți vor desemna unul sau mai multe puncte de contact în cadrul Guvernului pentru probleme referitoare la implementarea prezentei convenții și vor acorda atenția cuvenită stabilirii sau desemnării unui mecanism de coordonare în cadrul Guvernului pentru a facilita măsurile aferente, în diferite sectoare și la diferite niveluri. (2) Statele părți, în conformitate cu propriile sisteme juridice și administrative, își vor menține, consolida, desemna sau stabili fiecare un cadru care să includă unul ori mai multe mecanisme independente, după cum este cazul, pentru a promova, proteja și monitoriza implementarea prezentei convenții. La desemnarea sau stabilirea unui asemenea mecanism, statele părți vor ține cont de principiile referitoare la statutul și funcționarea instituțiilor naționale pentru protecția și promovarea drepturilor omului. (3) Societatea civilă, în special persoanele cu dizabilități și organizațiile care le reprezintă, vor fi implicate și vor participa pe deplin la procesul de monitorizare.]